

Voorbeeld van een les Breingeheimen Studievaardigheden, beroeps- en omgangskompetenties voor het MBO (niveau 3/4)

De eerste keer of keren dat u de les geeft, leest u voor de les het lesvoorstel in de handleiding. De handleiding kunt u bij ons bestellen, maar ook via uw schoolboekhandel. Werkt u digitaal? Dan vindt u de handleiding en het werkboek in uw online docentenaccount.

In de handleiding ziet u bij iedere les een inleiding. Daarin staat didactische informatie. Het doel van de les en te gebruiken materiaal staan ook omschreven. Extra materialen die u naast het werkboek nodig heeft herkent u aan het teken *

Handleiding - Thema 9 les 4, inleiding

Les 4 Wie is hier de baas? Omgaan met gezag

Didactische informatie

Werken onder een baas of leidinggevende is even wennen. Zeker als je daar als MBO-student geen ervaring mee hebt. Het maakt natuurlijk uit wat voor persoon de leidinggevende is, maar ook of het werk aantrekkelijk is of niet. Het is van belang dat bpv-ers zich er van bewust zijn dat iedereen in een leersituatie de begeleiding en adviezen van meer ervaren personen nodig heeft om te leren wat hij/zij nog niet weet en kan. Als ze zich hiervan bewust zijn en beseffen dat de raad van meer ervaren personen hen vooruit helpt, wordt het omgaan met gezag makkelijker, zeker voor de personen die daar aanvankelijk moeite mee hadden. In deze les gaan de studenten in de schoenen van de werkgever staan. Vanuit die positie kunnen ze zich makkelijker inleven in de rol van de werkgever. Daardoor is de kans op begrip voor zijn of haar positie groter. Deze benadering biedt bovendien de mogelijkheid om de studenten meer inzicht te geven in bedrijfsmatig handelen/ondernemend en commercieel handelen (competenties die vereist zijn in L&B).

Doel van de les

De studenten:

- begrijpen dat leren incasseren een onderdeel is van kunnen omgaan met kritiek
- kunnen zich verplaatsen in de rol van werkgever
- kunnen manieren aangeven om met gezag om te gaan
- begrijpen dat ze in een leersituatie hun voordeel kunnen doen met de hulp en raad van meer ervaren personen

Aansluiting bij L&B

De economische dimensie

De student:

- functioneert adequaat op de arbeidsmarkt
- kent de plichten van de beroepsbeoefenaar

De sociaal-maatschappelijke dimensie

- de student heeft kennis van en inzicht in ethisch en integer handelen

thema 9

Met beide benen in de praktijk

Les 4

Materiaal

ERVAREN: werkboek blz. 144 **Zelfbeheersing: leren incasseren**

DOEN 1: werkboek blz. 143 **Werken onder een baas**

* A4-tje voor ieder groepje van drie of vier

DOEN 2: werkboek blz. 144 **Problemen met de baas: grotere kans op depressie en Hoe we fouten beoordelen**

DOEN 3: werkboek blz. 145/146 **Denken als werkgever**

thema 9
Met beide benen in de praktijk

Weten

Iedere les begint met het onderdeel **Weten**. Een voorbeeld uit de handleiding en het werkboek ziet u hieronder.

Handleiding - Weten

WETEN

Vertel de studenten:

Misschien heb je in je vrije tijd en vakanties al werkervaring opgedaan. Dan weet je hoe het is onder een leidinggevende te werken. Mogelijk heb je ervaring met een leidinggevende die zijn of haar werknemers de ruimte geeft, die je nauwelijks opmerkt en die alleen ingrijpt als er iets verkeerd dreigt te gaan. Of misschien heb je ervaring opgedaan met een baas die voortdurend in de gaten hield wat iedereen deed en probeerde alles onder controle te houden. Leidinggevend: je hebt ze in allerlei soorten. Aan jou om er zo goed mogelijk mee om te gaan.

Van scholen kregen wij regelmatig de vraag of er ook filmpjes bij het materiaal waren. Op internet hebben wij filmpjes gevonden die u bij de lessen kunt gebruiken. De lijsten met filmpjes kunt u bij ons opvragen. Bij deze les kunt u bijvoorbeeld gebruiken:

blz. 143 <https://www.youtube.com/watch?v=Y37r2TcTdm8>

Negatieve feedback geven. Zo moet het dus niet (2:38 min.)

Ervaren

Bij het onderdeel **Ervaren** gaan studenten actief aan de slag met de lesstof. Vaak worden er groepsactiviteiten gedaan. Een voorbeeld uit de handleiding en het werkboek ziet u hieronder en op de volgende pagina.

Handleiding - Ervaren

ERVAREN

Leren incasseren

Verdeel de klas in groepjes van drie.

De rolverdeling is als volgt:

- een bpv-er
- een leidinggevende die kritiek heeft
- een collega die kritiek heeft

De situatie: Een leidinggevende en een collega hebben kritiek op een bpv-er.

De persoon die de rol van leidinggevende (de baas, de bedrijfsleider of afdelingsleider) speelt, bedenkt iets wat de bpv-er niet goed heeft gedaan. Daaraan voegt hij/zij toe:

'Je lijkt niet erg gemotiveerd. We verwachten toch wel wat meer van je.'

De collega verzint ook iets wat de bpv-er niet goed heeft gedaan. En voegt daar aan toe:

'Het is moeilijk samenwerken met jou. Ik weet niet of dat gaat lukken.'

De studenten gebruiken de vaste negatieve uitspraken om te voorkomen dat zij met zelfbedachte uitspraken hun onderlinge relaties schaden. U kunt de uitspraken van de leidinggevende en de collega die kritiek hebben, op het bord zetten.

Handleiding - Ervaren

De studenten wisselen na iedere ronde van rol. Steeds speelt iemand anders de rol van bpv-er. Op die manier krijgen ze alle drie de gelegenheid om te leren incasseren. Eventueel kunnen er meerdere rondes gespeeld worden zodat de studenten nog meer oefening krijgen. Ze kunnen de situatie in één of meerdere groepjes spelen.

Als ze alle drie de gelegenheid hebben gehad te reageren op de kritiek, beantwoorden ze de vragen van **Zelfbeheersing: leren incasseren** blz. 144 van het werkboek. Hebben ze de situaties meerdere rondes gespeeld dan kiezen ze de reactie (van henzelf of van hun klasgenoten) waar ze het meest tevreden over waren.

Bespreek de opdracht.

Afronding

1. Hoe reageerden jullie op de kritiek?
2. Welke reacties vonden jullie het beste?
(Bijvoorbeeld: Vragen stellen naar de oorzaak of aanleiding van de klacht. Of als de bpv-er zich bewust is dat hij/zij het niet goed heeft gedaan: excuses aanbieden en zeggen dat je het voortaan beter zult doen. In alle gevallen zorgen dat je rustig en netjes blijft.)
3. Wat kunnen de gevolgen zijn als je niet kunt omgaan met kritiek (niet kunt incasseren)?
(Je leert er dan waarschijnlijk niets van en als je boos wordt, dan kun je ook nog relaties beschadigen.)

Werkboek - Ervaren

les 4
thema 9

Zelfbeheersing: leren incasseren

Jullie hebben van je docent een opdracht gekregen om te leren incasseren.

Hoe reageerde jij?

Was je tevreden over die reactie?

Hoe reageerden je klasgenoten?

Wat vond je van hun reacties?

Doen

Het onderdeel **Doen** bestaat altijd uit meerdere activiteiten. In deze les zijn dat er drie. Hierna ziet u de bladen uit de handleiding en het werkboek die horen bij de derde activiteit.

3. Denken als werkgever

De studenten maken de opdracht **Denken als werkgever** blz. 145 van het werkboek.
Bij de vragen: Ik zou er iets van zeggen als deze persoon... is het de bedoeling dat ze het gedrag beschrijven dat ze niet wenselijk vinden (dus wat de persoon doet of nalaat of welke fout hij/zij maakt).

De studenten nemen voor de duur van de opdracht het perspectief aan van de werkgever.
Daardoor zijn ze beter in staat aan te voelen en te begrijpen wat van hen verwacht wordt tijdens de bpv.

Als ze klaar zijn met de opdracht, beantwoorden ze de vragen van blz. 146 van het werkboek.
Ook hier verplaatsen ze zich weer in de rol van werkgever.

Bespreek de antwoorden op de vragen.

Afronding

1. Welke vaardigheden vind jij voor een werkgever het belangrijkste om een bedrijf te leiden?
2. Denk je dat je de rol van werkgever in het echte leven aan zou kunnen?

Werkboek - Doen, activiteit 3

les 4
thema 9

Denken als werkgever

Stel, jij hebt een eigen bedrijf. Bedenk zelf wat voor soort bedrijf.

Schrijf het hier op:

Je neemt een aantal mensen in dienst. Schrijf op wat hun taak is.

Persoon 1

Persoon 2

Persoon 3

1. Van **Persoon 1** verwacht ik dat hij/zij de volgende dingen goed kan:

Ik zou er iets van zeggen als deze persoon

Beschrijf wat de persoon doet of misschien juist niet doet, of welke fout hij/zij maakt.

Hoe reageer je daar op?

2. Van **Persoon 2** verwacht ik dat hij/zij de volgende dingen goed kan:

Ik zou er iets van zeggen als deze persoon

Beschrijf wat de persoon doet of misschien juist niet doet, of welke fout hij/zij maakt.

Hoe reageer je daar op?

3. Van **Persoon 3** verwacht ik dat hij/zij de volgende dingen goed kan:

Ik zou er iets van zeggen als deze persoon

Beschrijf wat de persoon doet of misschien juist niet doet, of welke fout hij/zij maakt.

Hoe reageer je daar op?

145 © Princep 2016

les 4

thema 9

Beantwoord de volgende vragen:

1. Was je streng in het beoordelen van je werknemers?

☐ Strenger dan ik op mijn bpv word beoordeeld.

☐ Minder streng dan ik op mijn bpv word beoordeeld.

2. Zou je goed toezicht houden op bpv-ers die je in dienst had? Waarom?

3. Wat zou jij als werkgever doen om een bpv-er zo goed mogelijk te begeleiden bij hetzelfde soort werk als jij nu doet op je bpv?

4. Vond je het zinvol om je te verplaatsen in de rol van de werkgever? Waarom wel of niet? Schrijf het hier op.

Begrijpen

Nadat alle activiteiten gedaan zijn kunt u afronden met het onderdeel **Begrijpen**. Door een aantal vragen te stellen aan de klas vat u de belangrijkste punten van de les samen.

Handleiding - Begrijpen

BEGRIJPEN

U kunt belangrijke punten van de les samenvatten door de volgende vragen te stellen:

1. Waarom is het belangrijk dat je als bpv-er tegen kritiek kunt?
(*Je bent onervaren en maakt fouten, maar dat is niet zo erg als je van je fouten leert.*)
2. Wat kunnen de voordelen zijn van je verplaatsen in je werkgever of leidinggevende op je bpv?
(*Je kunt er beter door begrijpen wat er van je verwacht wordt en hoe je werkgever jou beoordeelt.*)

Een complete les uitproberen in uw klas?

Van Breingeheimen Studievaardigheden, beroeps- en omgangskompetenties voor het MBO zijn twee gratis proeflessen beschikbaar. U kunt die downloaden via <https://www.breingeheimen.nl/downloads/studievaardigheden-mbo>

Het materiaal is ook digitaal beschikbaar. U kunt het uitproberen door een gratis demo-account aan te vragen. Dat kan via deze link: <https://www.breingeheimen.nl/digitaal-lesmateriaal-demo>

Inhoud van het werkboek

Thema 1	Je brein: een universum in je hoofd
Les 1	Breinkeuken
Les 2	Van ±16 tot 21 jaar
Les 3	(Brein)verschillen bij hem en haar
Thema 2	Kunnen en willen
Les 1	Competent, jij ook?
Les 2	Hoe ben jij intelligent?
	Belemmeringen om te leren: wat houdt je tegen?
Les 3	Wat ik wil: toekomstscenario's
	Keuzes maken en beslissingen nemen
Les 4	SMART je doel bereiken
	Er voor gaan: zelfdiscipline en wilskracht
Thema 3	Slim geleerd is goed gedaan
Les 1	Beter en sneller lezen
Les 2	Mindmappen
Les 3	Creatief denken
	Ondernemen: een nieuw bedrijf beginnen
Thema 4	Je brein concentreren en activeren
Les 1	Aandacht en concentratie
	Flow: Gelukkig door aandacht en concentratie
Les 2	Luisteren en vragen stellen
Les 3	Aantekeningen maken
Thema 5	Je brein en je geheugen
Les 1	Hoe goed is jouw geheugen?
	Hoe je geheugen werkt
	Herhalen om te onthouden
	Je vergeet snel en veel
Les 2	Associaties en ezelsbruggetjes
Thema 6	Beter scoren: woorden en toetsen
Les 1	Engelse woorden leren
	Gemakkelijker woorden leren: brokken maken!
	Meer manieren om woorden te leren
Les 2	Toetsen leren
	Manieren om toetsen te leren
	De Stoplichtmethode
	DVLOT gebruiken
Les 3	Plannen voor het leren van een toets
	Plannen door opdelen in stukken
	Een toets plannen

Thema 7	Je lichaam en brein gezond houden
Les 1	Je gezondheid beïnvloedt alles
Les 2	Stress en ontstressen
	Stress kwijtraken
	Stress voorkomen en beter slapen
Thema 8	Solliciteren: jezelf 'verkoop'
Les 1	Solliciteren, hoe doe je dat?
	Wat zeker in je portfolio zit
	Zo schrijf je een cv
	Een sollicitatiebrief voor je bpv
Les 2	Op sollicitatiegesprek
	Voorbereiding
	De dag van het sollicitatiegesprek
Thema 9	Met beide benen in de praktijk
Les 1	Omgangsvormen op je bpv
	Omgaan met cultuurverschillen
	Vooroordelen: koud of warm?
Les 2	Samenwerken
	Samenwerken in 7 stappen
	Relaties uitbreiden: netwerken
	Je eigen netwerk
Les 3	Competent op je bpv
Les 4	Wie is hier de baas? Omgaan met gezag
	Denken als werkgever
Les 5	Feedback, wat doe je ermee?
	Reageren op negatieve feedback
	Zo geef je constructieve feedback
Les 6	Reageren in conflicten
	Conflicten oplossen begint met luisteren
	Zeg hoe jij het probleem ervaart
	Zo geef je een ik-boodschap
Thema 10	Reflecteren, communiceren en presenteren
Les 1	Een reflectieverslag met SWOT
Les 2	Bpv-verslagen en meer
Les 3	Interviewen: een vraaggesprek
Les 4	Discussies: meningen verschillen
Les 5	Vergaderen: hoe en wat?
Les 6	Een presentatie geven